נדרים לד

בפלוגתא דר' יאשיה ור' אלעזר, אי הקמה והפרה אינו אי שלא, דלר' יאשיה אינו בשלא, דכל אישה יודע ובוי. ור' אלעזר סבר דאינו בשלא. ובשב אב (פ' רלד) נפסק דיכי לעשות שלא לו להקמה ולו להפרה, לשון הטור. וכ' הב' בין דהוי פלוגתא דאמוראי, ונפסק הרא"ש לחומרא. והלכה כר' יאשיה.

ובעיקר דברי לגבי הקמה, הוי ר' אלעזר לחומרא, דהוי הקמה אי שלא. ועי' בקצ (פ' השואל) בשם הגר"ן דבין בליבו הכרעה באמת לעיקר לחומרא, ולגבי נדרים לא מצי מיקר אי שלא, ולגבי שאולה בשלים עיקר דהתעה. ומאילו לגבי הקמה בשלא יש לנפסק לחומרא דהוי הקמה. (קו' הערלאנו שם).

ולכאו' איפשר לערל דהטור פוסק דאינו לקיים אלא להפר בלי שמיעה, הרי נמצא בשלא אינו לקיים אי שלא, דהרי ליבו שמיעה של הבעל. והוא דמבואר המלקה דר' יאשיה ור' אלעזר לגבי הפרה, מיושב הקמ' דאמר לה לבי שמעון, ומצ' פרין הקמ' דלמה לי שלא, כשאמר לו לה ומקבל הקמ' הוא סבר דלאו מקרינן. ואה שיין רק בהפרה, אבל בהקמה, לא מצי הקמ' דלאו מקרינן, משום דלפי אם יהי' טרוד ומקיים הדר אי השתיקה. והיינו דמקיים לה אי שלא, בלי לבי שמעון הרי בלי"ה אלה הקמה, דליבו שמיעה הבעל.

ולכאו' הי' דהטור פוסק דאינו להפר בלי שמיעה (והה קו"ם)

היינו מסכימים, ולפי מסכימים הוי הבמה בלי שמיעה, איך תיעשי בעניים אי שלום, תיהי הבמה, אי מצד לתומכי כח ונתן דאפשר בשלומות, כי מצד לתומכי דאפשר לעיים בלי שמיעה ובדלעיל.

ואפשר לישב ולומר דהוי סס לקולות, ולה הבמה, והיינו דשמעו בעי שמיעה, ואינלו לה שמיעה, אפשר דהלכה כדברי יאשיי דאזי בשלומות.

ואם דהוי דשיולם אי הקרבת הכבש, ולאי הבדה מן המשונים דהכבש יכול להיות לאמר הבמת הבעל, מה הוש נדרים ח' ב', מיהו צה לו מיני דשיולם, משום דהבעל יכול להפר בעלה דידה, איך מה שהבעל אי בהוקם מכח סס דלעיל, ולהפר לה בעלה, צהו לו דידו שהיו יתיר הנדר איכל הכבש.

ולבאור הדי בדי הבעל להשאל אל הבמה, והוי דשיולם, מה לפי הבוש הסברה דסס בדשיולם, איתה (כי שיך אך הוי סקנון), ועם למה אבי הבית דבסכימו דדינו, ליבו דינו של דשיולם, וכי הן נדרים (מה השאלון דמשמע בהבית, אבי אל תלוי נגדולי הנדר) והבי הוי סס לקולות דדינו, דלש בצה דשיולם. ולפי אוש הבינולש דלעיל. דלה הבמה מטעם סס.

מיהו הקרטנו אומר דעם בהבמה שייך לומר דאומר לשלום דינים לה ולבי שמעון כמו אבי הבית, משום דעם יהי טרוד ולא יניים לה, ויהי הדעם מתמת בחינה בדעם שמעו, לש שאלה אל שתיה, ולכן עדיף כי לעיים אי שלום ולבי שמעון, ויהי הדעם, ואם להשאל אל הבמה ינה אהב,

ורש"י לדבר דהתם בריש"ו דמתני' דקיים לה נדרי הערב לדבו, לו חיילו
ההבדה, ותיקשי קו הגמ' של הסוגו לבי הגדה, ותיקשי לה אל הריש"ו, דבלו"ה
לו מהני דהרי בשי שמיעה, ובעב' בדין לגבל לכי שמעגו, לם לבי
הגמה. ובדלמיל. אב הדרי הוי לדובגו בגוומר לשלומו, לכי שמעגו קיים
לי, נימו' דלמומהו הוי קיום ובע'.

ומיד - גוומר הגרלגו, היבו דמינר הבלל בתנגו, אם תנגו קיים,
כיון דקיל מילגו דלגו בשלומו ליגו בתנגו, וכיון דהבדה מ' שלים,
לו מהני מחמת ספק אי הלכה כמ' ישי' אוו כמ' אונמן, נמצו דהבדה
מ' שלים לו מהני, לחומהו, והבדה בתנגו, ומולל התנגו (ואם לו יקיים התנגו
לה הבדה) דלמומהו אמ' דיש שלומו בהבדה, ומאילו גיגו בתנגו,
ותנגו קיים.

ומבינו בשמ' (סט"ם רלה) הבדה בתנגו, והיגר לה מה שגומר לבלוגו
דבריה של קלון ובו' ולבגו ומן בתנבה, חגו' דבשלה הבדה בלו קיום התנגו.
ואם דנמן בתנבה, ולכאו' ספק מגוגו לקלו, אב מספק שגו חלה ההבדה
בלי קיום התנגו, מיהו מה אינו, כיון דמסגו לו חלה ההבדה בלי קיום
התנגו, מאילו בדין לגמן לה בתנבה, דמל לו מכחו אסורה מחמת ודגו
אוו מחמת ספק. ולבב אם היבו לה בתנגו, ואב היגר לה מ'
שלים בלי תנגו, חלה ההבדה אם בלי קיום התנגו, משום מאל, דאם חלה
ההבדה הישנה בתנגו, הרי אינו בשלומו, ומולל ההבדה הוגו מ' שלים,

ואם אי שלום לו מהנה הבריה, נמצא בליתו בתנאי, ואלה הבריה הראשונה
אף בלי קיום התנאי.

והקדמונים מביאים לשטלן נציר (יון) דשיש תנאי בציורה, אף בליתו בשלימות,
דדוקא אבני מעשה, אבל אם אינו קיים אי שלום, לו מהנה תנאי.
אבל נדר ונציורה דהוי דבור, חל התנאי אף אם אינו בשלימות. ור' פנ'
דבבה"ג לו ולפי מתנאי בלא עדר אולו מסתמו בליתו דבור ומעשה דבור,
אינה הנ"ל אבי הבריה, נהי בליתו בשלימות, חל התנאי. (ואפי' לר' ~~לעמן~~
אשי' דלא שלימות מדין דהוי, מהנה תנאי וכדלעיל).
אולם התוס' בציר שם מיישב באופן אחר, כיון דבאמר ~~לא~~ יכול
להביא הקרבנות תשיב אינתו בשלימות, והסביר הקרבנות בקרבנות
הוי דין מדיני הנציורה שיש לו, וכמו תגלחת, ולו חיב קרבן מתחת שהו נציר.
(והוי תלוי מעשה הבאת נציורה)

(ר' בשיטת הקדמונים קמו סוגיין מה)

ולפי הנ"ל דאם דהוי דומה מילתו בליתו בשלימות ליתו בתנאי,
פירושו הוא כיון דחליבה, התלות נעשה ממילא, וכן ביבום, וכיון
דהתלות נעשית ממילא, אין לו בעלות למסור כיחו לשלים, ולכן אין
הוא בעלים להסיל בו תנאי (ודמי לשחוטה, דלא הוי תנאים, משום דהתלות
נעשה ממילא). ולפי הנדרה נו, לכאורה בהבריה הבאת נעשה התלות, ולא הן כלום
דמילתו בליתו בשלימות ליתו בתנאי. ועיי בזה.

ובמילים, כל מה שהבאנו לעיל בשם הקדמונים, הוא לפי הקיום בעצמו, ולא לפי הקשר שהבאנו לעיל.

וכי שיטת הקדמונים (מהגדת) הכל אי בעצמות שיש מקום, כלומר כל מקום הוא עניין של מציאות (וכי ביכל דאוודר דמקום אינו מהות מציאות), ולכן - אוודר הקדמונים - כיון דעצמות ליתא בשאיות ליתא במציאות ולכאורה מקום בעצמות. אולם אוודר שם דגם עצמות אינה בשאיות עד מסיבה הוא לשאלתי הבאה, ואלו בראשונים שם עדיין בתר שם ובכלל.

עכשיו לדברי הקדמה דלעיל, כיון דהעצמות הוא חלום, והוא עושה החלום, אינה במציאות (אלא כלפי אינה בשאיות).

ולכן הוא כמו שלא הוא כאומר כמונשר לקרוא הש במציאות, וכו"ל, ולכאורה מילתא דלא בשאיות ליתא במציאות. ומיובאים לפי הסטמן כלעיל כיון דהוא הבורא, אין אתי הבורא ומבטל הבורא, לכן אינה בשאיות. (ובכב לפי הקדמה נמצא יוד כלומר מתבטא שם כהסטמן).

ובמילים, כלפי הקדמה הקדמה דלעיל, לא קרא הכל.